

Να διαβάσεις με προσοχή το κείμενο και να κάνεις όλες τις εργασίες που ακολουθούν.

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ψάχνοντας για διαμέρισμα

Η οικογένεια του Παύλου θέλει να ενοικιάσει διαμέρισμα. Η οικογένειά του είναι πενταμελής (μπαμπάς, μαμά, δύο κόρες και ένα αγόρι). Θέλουν ένα διαμέρισμα μακριά από το κέντρο της πόλης, φωτεινό, με ξεχωριστά υπνοδωμάτια για κάθε παιδί και σε λογική τιμή. Διαβάζουν τις μικρές αγγελίες σε μια εφημερίδα...

A. ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα στο κέντρο της Λευκωσίας, δίπλα από το εμπορικό κέντρο, 100τ.μ. με τρία υπνοδωμάτια, σαλόνι και μπάνιο. Διαθέτει θέρμανση, ηλιακό θερμοσίφωνα και κουζίνα με ηλεκτρικές συσκευές. Τιμή λογική.

Τηλ. 231567834, πρωινές ώρες.

B. ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ηλιόλουστο διαμέρισμα σε προάστιο της Λευκωσίας με θέα στο πάρκο. Διαθέτει τέσσερα υπνοδωμάτια, μπάνιο, μεγάλο σαλόνι με κουζίνα, τζάκι, ηλιακό θερμοσίφωνα, αποθήκη.

Πληροφορίες στο τηλ. 481567834, βραδινές ώρες.

Γ. ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ φωτεινό διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων στο δεύτερο όροφο πολυκατοικίας στο κέντρο της Λεμεσού. Είναι πλήρως επιπλωμένο. Διαθέτει μπάνιο, μεγάλο σαλόνι και ευρύχωρη κουζίνα με όλες τις ηλεκτρικές συσκευές. Ενοίκιο σε χαμηλή τιμή.

Τηλ. 981887834, πρωινές ώρες.

1. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Η πρώτη μικρή αγγελία μας δίνει πληροφορίες για ένα διαμέρισμα που βρίσκεται:

- α) στο εμπορικό κέντρο ενός προαστίου της Λευκωσίας.
- β) σε κεντρική περιοχή της Λευκωσίας.
- γ) κοντά σε ένα πάρκο της πόλης.
- δ) δίπλα από το εμπορικό κέντρο της Λεμεσού.

2. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Η δεύτερη μικρή αγγελία μας δίνει πληροφορίες για:

- α) το ενοίκιο του διαμερίσματος.
- β) τα έπιπλα του διαμερίσματος.
- γ) τα δωμάτια του διαμερίσματος.
- δ) τις βεράντες του διαμερίσματος.

3. Να κυκλώσεις τη λέξη ορθό ή λάθος δίπλα από κάθε πρόταση, ανάλογα με τις πληροφορίες που δίνονται στο κείμενο.

α) Η οικογένεια του Παύλου είναι πρόθυμη να πληρώσει και το πιο ακριβό ενοίκιο, αν βρει το κατάλληλο διαμέρισμα.	α. Ορθό	β. Λάθος
β) Η οικογένεια του Παύλου θέλει ένα διαμέρισμα με δύο μόνο υπνοδωμάτια, ένα για τους γονείς και ένα για τα παιδιά.	α. Ορθό	β. Λάθος
γ) Μόνο το διαμέρισμα της τρίτης αγγελίας είναι πλήρως επιπλωμένο.	α. Ορθό	β. Λάθος
δ) Το διαμέρισμα με θέα στο πάρκο βρίσκεται στο κέντρο της πόλης.	α. Ορθό	β. Λάθος

4. Από τις παρακάτω λέξεις να κυκλώσεις εκείνες που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με τη λέξη ήλιος:

ηλιακός

ηλιόλουστος

ηλικία

ηλεκτρισμός

ηλιοθεραπεία

5. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Το διαμέρισμα διαθέτει ευρύχωρη κουζίνα.

Η λέξη **ευρύχωρη** στην πιο πάνω πρόταση σημαίνει ότι η κουζίνα:

- α) έχει περιορισμένη έκταση.
- β) είναι άνετη σε έκταση.
- γ) είναι ένας χώρος χρήσιμος.
- δ) σου προσφέρει πολλές ανέσεις.

Να διαβάσεις με προσοχή το κείμενο και να κάνεις όλες τις εργασίες που ακολουθούν.

ΚΕΙΜΕΝΟ: Η Ρόδος

Το νησί

Καλωσορίσατε σε ένα από τα μεγαλύτερα ελληνικά νησιά, στο νησί των ιπποτών, στην πανέμορφη Ρόδο. Αυτό που θα ενθουσιάσει τον επισκέπτη είναι σίγουρα το εντυπωσιακό κάστρο και η παλιά πόλη της Ρόδου. Η Ρόδος είναι το νησί των αντιθέσεων και η ομορφιά της βρίσκεται ακριβώς σε αυτές τις αντιθέσεις: στα κοσμοπολίτικα μέρη και τις ερημικές παραλίες, στα γραφικά χωριουδάκια που ο τουρισμός δεν φαίνεται να τα έχει αγγίξει και στις καστροπολιτείες της Ρόδου και της Λίνδου, στα ηλιοκαμένα τοπία και στις καταπράσινες ρεματιές που περιμένουν να τις ανακαλύψεις. Αυτή είναι η Ρόδος!

Μυθολογία της Ρόδου

Όταν οι θεοί μοίρασαν τη γη μεταξύ τους, η Ρόδος δεν φαινόταν στην επιφάνεια της θάλασσας, ήταν βυθισμένη. Ο θεός Ήλιος έλειπε στο καθιερωμένο ταξίδι του και οι άλλοι θεοί ξέχασαν να του βγάλουν κλήρο. Όταν το άκουσε ο Δίας, ετοιμάστηκε να κάνει νέα μοιρασιά. Ο Ήλιος, όμως, δεν τον άφησε, γιατί έβλεπε να ξεφυτρώνει από τη θάλασσα μια νέα χώρα και ζήτησε να του δώσουν αυτή. Βγήκε τότε το όμορφο νησί από τον αφρό της θάλασσας και το έδωσαν στον Ήλιο. Η αγάπη του Ήλιου για τη Ρόδο φαίνεται από την ηλιοφάνεια που έχει το νησί σχεδόν όλες τις μέρες του χρόνου. Γι' αυτό ονόμασαν τη Ρόδο «Νύμφη του Ήλιου» και τη θεωρούν κόρη της Αφροδίτης που αναδύθηκε από τον αφρό της θάλασσας. Ο μύθος αυτός, βγαλμένος από τη φαντασία του λαού, προσπαθεί να δώσει ερμηνεία στα διάφορα γεγονότα, για το πώς σχηματίστηκε το νησί.

Το όνομα «Ρόδος»

Είναι γνωστή από την αρχαία εποχή η σχέση που έχει το όνομα του νησιού με το λουλούδι *ρόδο*, δηλαδή το τριαντάφυλλο. Το λουλούδι αυτό ήταν ιερό

για τον Ήλιο και γι' αυτό στα νομίσματα της Ρόδου φαινόταν από τη μια πλευρά το κεφάλι του Ήλιου και από την άλλη το ρόδο.

<http://www.rodosislandinfo.gr> (διασκευή)

1. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Σύμφωνα με το μύθο, ο θεός Ήλιος:

- α) μάλωσε με το Δία για τη μοιρασιά
- β) βύθισε το νησί *Ρόδος* στη θάλασσα
- γ) ζήτησε από τους θεούς το νησί *Ρόδος*
- δ) παντρεύτηκε την κόρη της Αφροδίτης

2. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Το νησί πήρε το όνομα *Ρόδος* από:

- α) το σχέδιο του ρόδου στα νομίσματα
- β) το ιερό λουλούδι του Ήλιου
- γ) το όνομα μιας Νύμφης
- δ) την καταγωγή των ιπποτών

3. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Ο κύριος λόγος που η *Ρόδος* αρέσει στους επισκέπτες είναι επειδή είναι:

- α) το νησί του Ήλιου
- β) το νησί των ιπποτών
- γ) το νησί που βγήκε από τη θάλασσα
- δ) το νησί των αντιθέσεων

4. Να κυκλώσεις σε κάθε πρόταση τη λέξη κυριολεξία ή μεταφορά, ανάλογα με το πώς χρησιμοποιείται η υπογραμμισμένη φράση.

- α) Το νησί ξεφύτρωσε από τη θάλασσα. **α. κυριολεξία β. μεταφορά**
- β) Οι θεοί μοίρασαν δίκαια τα νησιά μεταξύ τους. **α. κυριολεξία β. μεταφορά**
- γ) Ο Δίας άκουσε το παράπονο του Ήλιου. **α. κυριολεξία β. μεταφορά**
- δ) Ο λαός έβγαλε από το μυαλό του αυτή την ιστορία. **α. κυριολεξία β. μεταφορά**

5. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Ποια από τις πιο κάτω λέξεις έχει περίπου την ίδια σημασία με τη λέξη καθιερωμένο στην πρόταση «έλειπε στο καθιερωμένο ταξίδι του»;

- α) μακρινό
- β) ιερό
- γ) γρήγορο
- δ) συνηθισμένο

6. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Ποια από τις πιο κάτω λέξεις έχει την αντίθετη σημασία με τη λέξη κοσμοπολίτικα στη φράση «κοσμοπολίτικα μέρη»;

- α) κοσμικά
- β) μοναδικά
- γ) ερημικά
- δ) γραφικά

7. Να βάλεις στην πρώτη στήλη, μπροστά από καθεμιά πρόταση, έναν αριθμό από το 1 μέχρι και το 5 για να τοποθετήσεις τις πληροφορίες σε μια χρονική σειρά, δείχνοντας τι έγινε πρώτα και τι ύστερα.

	Όταν έγινε η μοιρασιά, ο θεός Ήλιος έλειπε.
	Ζήτησε να του δώσουν το νησί που είδε να βγαίνει από τη θάλασσα.
	Κάποτε οι θεοί αποφάσισαν να μοιράσουν τη γη μεταξύ τους.
	Ο Ήλιος, όμως, δεν τον άφησε να κάνει κάτι τέτοιο.
	Τότε ο Δίας σκέφτηκε να ξαναρίξουν κλήρο.

8. Να βάλεις σε κύκλο τον τίτλο που ταιριάζει περισσότερο στην πιο κάτω παράγραφο:

Η ομορφιά της Ρόδου βρίσκεται στις αντιθέσεις που παρουσιάζει: στα κοσμοπολίτικα μέρη και τις ερημικές παραλίες, στα γραφικά χωριουδάκια που ο τουρισμός δεν φαίνεται να τα έχει αγγίξει και στις καστροπολιτείες της Ρόδου και της Λίνδου, στα ηλιοκαμένα τοπία και στις καταπράσινες ρεματιές που περιμένουν να τις ανακαλύψεις. Αυτή είναι η Ρόδος!

- α) Η ανάπτυξη του τουρισμού στη Ρόδο
- β) Οι κρυμμένες ομορφιές της Ρόδου
- γ) Το φυσικό περιβάλλον της Ρόδου
- δ) Πόλεις και χωριά της Ρόδου

9. Να κυκλώσεις σε κάθε πρόταση τη λέξη γνώμη, αν εκφράζεται μια γνώμη ή γεγονός, αν αναφέρεται σε κάτι που συμβαίνει στην πραγματικότητα.

- α) Ο θεός Ήλιος έλειπε στο καθιερωμένο ταξίδι του. **α. γνώμη β. γεγονός**
- β) Ήταν δίκαιη η μοιρασιά που έγινε. **α. γνώμη β. γεγονός**
- γ) Η Ρόδος είναι ένα πανέμορφο νησί. **α. γνώμη β. γεγονός**
- δ) Τα νομίσματα της Ρόδου είχαν στη μια πλευρά το ρόδο. **α. γνώμη β. γεγονός**

Να διαβάσεις με προσοχή το κείμενο και να κάνεις όλες τις εργασίες που ακολουθούν.

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ο δάσκαλος της έκτης

Ο δάσκαλος της έκτης Δημοτικού ήταν ένας νέος, χαρούμενος άνθρωπος και φανατικός φίλαθλος. Αυτό το ήξεραν όλα τα παιδιά του σχολείου, γιατί συχνά κουβέντιαζε μαζί τους αθλητικά κι έκανε τον τερματοφύλακα στο ματς του μεγάλου διαλείμματος.

[...] Έλεγε λοιπόν στα παιδιά ότι από μικρός είχε κάνει στο χωριό του ποδοσφαιρική ομάδα. Τα χωριατόπουλα έπαιζαν στο δροσερό γρασίδι των λιβαδιών με μια μπάλα καμωμένη από σφιχτοδεμένα κουρέλια ή με κουκουνάρια πεύκων ή με ώριμα μήλα ή, τελοσπάντων, μ' ό,τι άλλο στρογγυλό έπεφτε στα πόδια τους...

Τα παιδιά της έκτης τον αγαπούσαν και τον σέβονταν το φίλαθλο το δάσκαλό τους, γιατί είχε ένα δικό του τρόπο να γίνεται και αγαπητός και σεβαστός...

Στο μάθημα της Ιστορίας ήταν συναρπαστικός. Είχε πραγματικό πάθος με τους ήρωες και τα ιστορικά πρόσωπα και του άρεσε να τα ζωντανεύει με τις διδασκαλίες του. Πολλές φορές τα παιδιά είχαν την εντύπωση ότι αυτά τα ιστορικά πρόσωπα κυκλοφορούσαν μέσα στην τάξη, δίπλα τους... Ανέκδοτα, ποιήματα, μικρές χαριτωμένες ιστορίες, όλα τα επιστράτευε ο δάσκαλος, για να κάνει το μάθημά του ευχάριστο και δροσερό, σαν ένα ποτήρι κρύο νερό, που όλα τα παιδιά ήθελαν να πιουν, να ξεδιψάσουν.

Στα Μαθηματικά ήταν πολύ αυστηρός. Δεν επέτρεπε τον παραμικρό ψίθυρο... Μα στην πιο κρίσιμη στιγμή, όταν τα μυαλούδάκια των παιδιών είχαν ζαλιστεί από την ένταση και την προσπάθεια, έλεγε ένα αστείο ή ένα χωρατό κι αμέσως η ατμόσφαιρα γινόταν ζεστή, ο πάγος έσπαζε κι έμπαινε από τα παράθυρα ο ανοιξιάτικος ήλιος.

(Αγγελική Βαρελλά, *Ο δάσκαλος της έκτης*, απόσπασμα)

1. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Ο δάσκαλος έπαιζε τερματοφύλακας:

- α) στην ομάδα του χωριού του, όταν ήταν μικρός.
- β) σε ομάδα της γειτονιάς του, τις απογευματινές ώρες.
- γ) μαζί με τους μαθητές στο σχολείο, την ώρα του διαλείμματος.
- δ) μαζί με τους άλλους δασκάλους, όταν τελειωναν τα μαθήματα.

2. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Στο δάσκαλο του κειμένου μας άρεσαν πάρα πολύ:

- α) τα ανέκδοτα.
- β) οι ήρωες της Ιστορίας.
- γ) τα κουκουνάρια των πεύκων.
- δ) τα ώριμα μήλα.

3. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Οι μαθητές της έκτης τάξης γενικά:

- α) φοβούνταν το δάσκαλό τους.
- β) βαριούνταν το δάσκαλό τους.
- γ) αγαπούσαν το δάσκαλό τους.
- δ) αντιπαθούσαν το δάσκαλό τους.

4. Να κυκλώσεις σε κάθε πρόταση τη λέξη κυριολεξία ή μεταφορά, ανάλογα με το πώς χρησιμοποιείται η υπογραμμισμένη φράση.

α) Είναι πια <u>ώριμα τα μήλα</u> και μπορείς να τα φας.	α. κυριολεξία	β. μεταφορά
β) <u>Έλιωνε από τον καημό του</u> για το άρρωστο παιδί του.	α. κυριολεξία	β. μεταφορά
γ) Με τα αστεία αμέσως <u>έσπασε ο πάγος</u> .	α. κυριολεξία	β. μεταφορά
δ) Σβήσε τη θέρμανση, γιατί είναι πολύ <u>ζεστή η αίθουσα</u> .	α. κυριολεξία	β. μεταφορά

5. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Ποια από τις πιο κάτω λέξεις έχει περίπου **την ίδια σημασία** με τη λέξη **χαριτωμένες** στη φράση «**χαριτωμένες ιστορίες**»;

- α) άχαρες
- β) χαζές
- γ) όμορφες
- δ) χρήσιμες

6. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Ποια από τις πιο κάτω λέξεις έχει την **αντίθετη σημασία** με τη λέξη **ώριμα** στη φράση «**ώριμα μήλα**»;

- α) πικρά
- β) άγουρα
- γ) ανώριμα
- δ) ωραία

7. Να βάλεις στην πρώτη στήλη, μπροστά από καθεμιά πρόταση, έναν αριθμό από το 1 μέχρι και το 5 για να τοποθετήσεις τις πληροφορίες σε μια λογική σειρά.

	Όταν επιτέλους έγινε δάσκαλος, έδειξε στην πράξη αυτό το πάθος του.
	Έτσι κατάφερε να κάνει κι εμάς στο τέλος να τους αγαπήσουμε.
	Από μικρός, ο δάσκαλός μας είχε πραγματικό πάθος με τα ιστορικά πρόσωπα.
	Τους ζωντάνευε τόσο πολύ με τη διδασκαλία του, που νομίζαμε ότι κυκλοφορούσαν δίπλα μας.
	Πράγματι, όταν μας μιλούσε για ήρωες στο μάθημα της Ιστορίας, ήταν καταπληκτικός.

8. Να βάλεις σε κύκλο τον τίτλο που ταιριάζει περισσότερο στην πιο κάτω παράγραφο:

Στο μάθημα της Ιστορίας ήταν συναρπαστικός. Είχε πραγματικό πάθος με τους ήρωες και τα ιστορικά πρόσωπα και του άρεσε να τα ζωντανεύει με τις διδασκαλίες του. Ανέκδοτα, ποιήματα, μικρές χαριτωμένες ιστορίες, όλα τα επιστράτευε ο δάσκαλος, για να κάνει το μάθημά του ευχάριστο και δροσερό, σαν ένα ποτήρι κρύο νερό, που όλα τα παιδιά ήθελαν να πιουν, να ξεδιψάσουν.

- α) Οι ήρωες της Ιστορίας
- β) Ένα καταπληκτικό μάθημα Ιστορίας
- γ) Διασκεδαστικές ιστορίες
- δ) Η δίψα των παιδιών για την Ιστορία

9. Να κυκλώσεις σε κάθε πρόταση τη λέξη γνώμη, αν εκφράζεται μια γνώμη ή γεγονός, αν αναφέρεται σε κάτι που συμβαίνει στην πραγματικότητα.

- α) Ο δάσκαλος, όταν ήταν μικρός, έπαιζε με μια μπάλα καμωμένη από σφιχτοδεμένα κουρέλια. **α. γνώμη β. γεγονός**
- β) Κατά τη γνώμη των παιδιών, ο δάσκαλος ήταν αυστηρός στα Μαθηματικά. **α. γνώμη β. γεγονός**
- γ) Ο δάσκαλος έλεγε ανέκδοτα και μικρές χαριτωμένες ιστορίες στα παιδιά, για να κάνει το μάθημα ευχάριστο. **α. γνώμη β. γεγονός**
- δ) Όλοι πίστευαν ότι ο δάσκαλος είχε πραγματικό πάθος με τα ιστορικά πρόσωπα. **α. γνώμη β. γεγονός**

Να διαβάσεις με προσοχή το κείμενο και να κάνεις όλες τις εργασίες που ακολουθούν.

ΚΕΙΜΕΝΟ: Παγόβουνα

Τα παγόβουνα είναι απλώς κομμάτια πάγου που έχουν αποκοπεί από παγετώνες ή στρώματα πολικού πάγου που επιπλέουν στον ωκεανό. Είναι πολύ μεγάλα κομμάτια. Ακόμα και τα μικρά παγόβουνα έχουν μέγεθος όσο ένα λεωφορείο. Τα μεγάλα παγόβουνα έχουν μήκος μεγαλύτερο από ένα τρένο και είναι ψηλά όσο ένας ουρανοξύστης.

Ιδιαίτερα εντυπωσιακό στοιχείο σχετικά με τα παγόβουνα είναι ότι το τμήμα που βλέπεις πάνω από το νερό είναι μόνο ένα μικρό τμήμα όλου του παγόβουνου. Το μεγαλύτερο τμήμα του βρίσκεται κάτω από το νερό.

Τα παγόβουνα λιώνουν όταν απομακρύνονται από παγωμένα νερά και πλησιάζουν σε πιο ζεστά νερά. Πάντοτε δημιουργούνται σε μέρη του κόσμου που είναι συνεχώς παγωμένα, κοντά στο Βόρειο ή το Νότιο Πόλο.

Όταν βρεθούν στην πορεία ενός πλοίου, τα παγόβουνα μπορούν να γίνουν πολύ επικίνδυνα. Ευτυχώς, όμως, τα περισσότερα σύγχρονα πλοία έχουν ραντάρ που εντοπίζουν τα παγόβουνα πριν να δημιουργήσουν πρόβλημα.

(Η πρώτη μου εγκυκλοπαίδεια, Γη και περιβάλλον, τόμος 1, εκδόσεις Πάπυρος, διασκευή)

1. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Τα παγόβουνα είναι:

- α) πάγοι στην κορυφή των βουνών.
- β) μεγάλα κομμάτια πάγου.
- γ) παγωμένα νερά.
- δ) παγετώνες.

2. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Τα παγόβουνα δημιουργούνται:

- α) σε κρύα νερά.
- β) σε ζεστά νερά.
- γ) στα νερά του ωκεανού.
- δ) σε παγωμένα μέρη.

3. Να κυκλώσεις τη λέξη ορθό ή λάθος δίπλα από κάθε πρόταση, ανάλογα με τις πληροφορίες που δίνονται στο κείμενο.

α) Τα παγόβουνα έχουν διαφορετικό μέγεθος.	α. Ορθό	β. Λάθος
β) Τα παγόβουνα βρίσκονται ολόκληρα πάνω από το νερό.	α. Ορθό	β. Λάθος
γ) Τα παγόβουνα δεν λιώνουν ποτέ.	α. Ορθό	β. Λάθος
δ) Τα πλοία μπορεί να κινδυνεύσουν από τα παγόβουνα.	α. Ορθό	β. Λάθος

4. Από τις παρακάτω λέξεις να κυκλώσεις εκείνες που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με τη λέξη πάγος:

παγόβουνο

παγίδα

παγωμένο

παγόνι

παγωτό

5. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

«Ιδιαίτερα εντυπωσιακό στοιχείο είναι ότι βλέπεις πάνω από το νερό μόνο ένα μικρό τμήμα όλου του παγόβουνου»

Η λέξη **εντυπωσιακό** στην πιο πάνω πρόταση σημαίνει:

- α) συνηθισμένο
- β) καταπληκτικό
- γ) ασήμαντο
- δ) ωραίο

Να διαβάσεις με προσοχή το κείμενο και να κάνεις όλες τις εργασίες που ακολουθούν.

ΚΕΙΜΕΝΟ: Τα λουτρά της Αφροδίτης

Ύστερα από διαδρομή δέκα λεπτών με το αυτοκίνητο, φεύγοντας από την Πόλη της Χρυσοχούς, φτάνουμε στο Λατσί, το μικρό λιμανάκι με τις ψαρόβαρκες και τα μικρά καΐκια. Σε απόσταση ενός τετάρτου από το Λατσί το αυτοκίνητο φτάνει σ' ένα ύψωμα γεμάτο χαρουπιές, άγριες συκιές και άλλα αγριόδεντρα. Από το σημείο αυτό κατεβαίνουμε με τα πόδια σ' ένα ποταμάκι. Εκεί ενώνονται με το κελάρυσμα του νερού τα λαλήματα των αηδονιών και τα κελαηδήματα των κάθε λογής πουλιών. Προχωρούμε τώρα ακολουθώντας τον κοπιαστικό δρόμο προς την πολυτραγουδημένη Πηγή του Έρωτα, όπου η Αφροδίτη πήγαινε να ξεπλυθεί, ύστερα από το θαλάσσιο λουτρό.

Ανηφορίζοντας από το ποταμάκι σ' ένα δεύτερο ύψωμα, νιώθουμε πως κάπου εκεί θα είναι κρυμμένη η μαγική σπηλιά με την κρυστάλλινη βρυσούλα της αγάπης πνιγμένη στις μοσχοβολιές της αγριοβιολέτας, του θυμαριού και των αγριολούλουδων του βουνού.

Η σπηλιά βρίσκεται στην ωραιότερη τοποθεσία κοντά στο αρχαίο Μάριο. Πλατύφυλλες αγριοσυκιές φυτρώνουν στα πλάγια των βράχων γύρω από τη μικρή σπηλιά. Το καθαρίο νερό της λίμνης κυλάει στη θάλασσα από πλατύ ρυάκι.

(Αθηνά Ταρσούλη «Κύπρος», διασκευή)

1. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Τα λουτρά της Αφροδίτης βρίσκονται:

- α) δίπλα σε ένα λιμανάκι.
- β) μέσα σε μια σπηλιά.
- γ) σε ένα ύψωμα στο βουνό.
- δ) στις όχθες ενός ποταμού.

2. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Η περιοχή όπου βρίσκονται τα λουτρά της Αφροδίτης είναι γεμάτη:

- α) καυσαέρια και θορύβους.
- β) βάρκες με ανθρώπους που ψαρεύουν.
- γ) κόσμο που κολυμπά.
- δ) αγριόδεντρα και αγριολούλουδα.

3. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Στο κείμενο γενικά περιγράφονται:

- α) οι τουρίστες που επισκέπτονται τα λουτρά της Αφροδίτης.
- β) οι πόλεις και τα χωριά της Κύπρου κοντά στα λουτρά της Αφροδίτης.
- γ) τα δέντρα και τα λουλούδια κοντά στα λουτρά της Αφροδίτης.
- δ) η διαδρομή προς τα λουτρά της Αφροδίτης και η γύρω περιοχή.

4. Να κυκλώσεις σε κάθε πρόταση τη λέξη κυριολεξία ή μεταφορά, ανάλογα με το πώς χρησιμοποιείται η υπογραμμισμένη φράση.

α) Η περιοχή <u>είναι πνιγμένη</u> στο πράσινο.	α. κυριολεξία β. μεταφορά
β) Η σπηλιά <u>είναι κρυμμένη</u> μέσα στα βράχια.	α. κυριολεξία β. μεταφορά
γ) Η καρδιά μου <u>είναι καθαρή</u> .	α. κυριολεξία β. μεταφορά
δ) Το <u>καθαίο νερό</u> της λίμνης κυλάει στη θάλασσα.	α. κυριολεξία β. μεταφορά

5. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Ποια από τις πιο κάτω λέξεις έχει περίπου **την ίδια σημασία** με τη λέξη **κρυμμένη** στη φράση «**εκεί θα είναι κρυμμένη η μαγική σπηλιά**»;

- α) υπόγεια
- β) χλωμένη
- γ) κλεισμένη
- δ) φανερή

6. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Ποια από τις πιο κάτω λέξεις έχει την **αντίθετη σημασία** με τη λέξη **πλατύ** στην πρόταση «**Το καθαίο νερό της λίμνης κυλάει στη θάλασσα από πλατύ ρυάκι**»;

- α) φαρδύ
- β) μικρό
- γ) μακρύ
- δ) στενό

7. Να βάλεις στην πρώτη στήλη, μπροστά από καθεμιά πρόταση, έναν αριθμό από το 1 μέχρι και το 5 για να τοποθετήσεις τις πληροφορίες σε μια λογική σειρά.

	Ανηφορίζοντας από το ποταμάκι θα φτάσει σε ένα δεύτερο ύψωμα.
	Θα συνεχίσει ύστερα με τα πόδια και θα κατέβει σε ένα ποταμάκι.
	Εκεί κοντά, ανάμεσα στα βράχια, θα συναντήσει επιτέλους τα λουτρά.
	Θα φτάσει πρώτα σε ένα ύψωμα με το αυτοκίνητο, σε απόσταση ενός τετάρτου από το Λατσί.
	Για να επισκεφτεί κάποιος τα λουτρά της Αφροδίτης, θα ακολουθήσει μια κοπιαστική διαδρομή.

8. Να βάλεις σε κύκλο τον τίτλο που ταιριάζει περισσότερο στην πιο κάτω παράγραφο:

Ύστερα από διαδρομή δέκα λεπτών με το αυτοκίνητο, φεύγοντας από την Πόλη της Χρυσοχούς, φτάνουμε στο Λατσιό. Σε απόσταση ενός τετάρτου από το Λατσιό το αυτοκίνητο φτάνει σ' ένα ύψωμα γεμάτο αγριόδεντρα. Από το σημείο αυτό κατεβαίνουμε με τα πόδια σ' ένα ποταμάκι. Προχωρούμε ακολουθώντας τον κοπιαστικό δρόμο προς την πολυτραγουδημένη Πηγή, όπου η Αφροδίτη πήγαινε να ξεπλυθεί.

- α) Τα αγριόδεντρα στο Λατσιό
- β) Η θεά Αφροδίτη
- γ) Τα ποταμάκια στην Πόλη της Χρυσοχούς
- δ) Ο δρόμος προς την Πηγή της Αφροδίτης

9. Να κυκλώσεις σε κάθε πρόταση τη λέξη γνώμη, αν εκφράζεται μια γνώμη ή γεγονός, αν αναφέρεται σε κάτι που συμβαίνει στην πραγματικότητα.

α) Στο Λατσιό υπάρχει ένα μικρό λιμανάκι με ψαρόβαρκες.	α. γνώμη	β. γεγονός
β) Ο κόσμος πιστεύει ότι αν πλυθεί στην Πηγή του Έρωτα, θα βρει την αγάπη.	α. γνώμη	β. γεγονός
γ) Πλατύφυλλες αγριοσυκιές φυτρώνουν στα πλάγια των βράχων.	α. γνώμη	β. γεγονός
δ) Νομίζω ότι τα λουτρά της Αφροδίτης είναι το ωραιότερο μέρος της Κύπρου.	α. γνώμη	β. γεγονός

Να διαβάσεις με προσοχή το κείμενο και να κάνεις όλες τις εργασίες που ακολουθούν.

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ουράνια τόξα

Αν κάποτε κοιτάξεις ένα ουράνιο τόξο, θα αναρωτηθείς πώς βρέθηκαν στον ουρανό όλα αυτά τα ζωντανά χρώματα.

Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι αυτά τα τόξα από χρώμα ήταν σημάδια που έστελναν οι θεοί για να προειδοποιήσουν τους ανθρώπους ότι θα ξεσπάσουν πόλεμοι ή θύελλες. Οι αρχαίοι Σκανδιναβοί πίστευαν ότι ήταν η γέφυρα που χρησιμοποιούσαν οι θεοί για να κατεβαίνουν στη γη. Άλλοι μύθοι έλεγαν ότι στην άκρη κάθε ουράνιου τόξου περιμένε ένας θησαυρός.

Όμως, όσο όμορφα και αν είναι τα ουράνια τόξα, δεν είναι μαγικά ούτε μπορείς να περπατήσεις πάνω τους. Στην πραγματικότητα, είναι απλώς χρωματιστό φως. Τα επτά χρώματα είναι πάντοτε τα ίδια και εμφανίζονται με την ίδια σειρά: κόκκινο, πορτοκαλί, κίτρινο, πράσινο, γαλάζιο, βαθύ μπλε και μοβ.

Το ουράνιο τόξο εμφανίζεται συχνά μετά από καταιγίδα ή λίγο πριν αυτή σταματήσει, όταν ο ήλιος λάμπει και πάλι, αλλά υπάρχει ακόμα βροχή στον αέρα.

(Η πρώτη μου εγκυκλοπαίδεια, Γη και περιβάλλον, τόμος 1, εκδόσεις Πάπυρος, δισκευή)

10. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Το κείμενο μας μιλά:

- α) για αρχαίους μύθους
- β) για θησαυρούς
- γ) για ουράνια τόξα
- δ) για χρώματα

11. Να βάλεις σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Το ουράνιο τόξο εμφανίζεται:

- α) όταν έχει σύννεφα
- β) όταν πέφτει κεραυνός
- γ) όταν έχει δυνατό ήλιο
- δ) μετά από καταιγίδα

12. Να κυκλώσεις τη λέξη ορθό ή λάθος δίπλα από κάθε πρόταση, ανάλογα με τις πληροφορίες που δίνονται στο κείμενο.

- α) Το ουράνιο τόξο είναι γενικά κακό σημάδι για τους ανθρώπους. **α. Ορθό** **β. Λάθος**
- β) Το ουράνιο τόξο είναι ένα φυσικό φαινόμενο, στο οποίο βλέπεις χρωματιστό φως. **α. Ορθό** **β. Λάθος**
- γ) Το ουράνιο τόξο είναι ένα άλυτο μυστήριο για τους επιστήμονες. **α. Ορθό** **β. Λάθος**
- δ) Το ουράνιο τόξο το συναντάς μόνο στους μύθους και στα παραμύθια. **α. Ορθό** **β. Λάθος**

13. Από τις παρακάτω λέξεις να κυκλώσεις εκείνες που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με τη λέξη φως:

φωτεινό

φωνή

φωτοβολίδα

φωλιά

φωτίζω

14. Να βάλεις σε κύκλο τον τίτλο που ταιριάζει περισσότερο στην πιο κάτω παράγραφο:

Όμως, όσο όμορφα και αν είναι τα ουράνια τόξα, δεν είναι μαγικά ούτε μπορείς να περπατήσεις πάνω τους. Στην πραγματικότητα, είναι απλώς χρωματιστό φως. Τα επτά χρώματα είναι πάντοτε τα ίδια και εμφανίζονται με την ίδια σειρά: κόκκινο, πορτοκαλί, κίτρινο, πράσινο, γαλάζιο, βαθύ μπλε και μοβ.

- α) Τα μαγικά ουράνια τόξα
- β) Το ηλιακό φως
- γ) Τα γνωρίσματα των ουράνιων τόξων
- δ) Το γαλάζιο του ουρανού